OOMERAI SEN 10 MYNGE.

Byxii oronuuuai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongol ҮNEN

BK(b) Paartiiin Buriaad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei yderbyriiin gazeed

№ 174 (2508)
1938 onoi IJYYLIIIN 28
ÇEETVDRG
15-dxi silee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNƟƟDEREI NOOMERTO:

EXIN NIUUR	XOJORDOXI NIUUR
Aguu jixe Federaaciin praviitelьstve.	Ispaanidaxi froontnuud deere.
Zaluugai, zorimgoin ba xysenei praazdnig.	Xitaddaxi dainai baidal.
Faşiis poolьşo—muxardalgada.	Tymer zamaixidai Byxesojuuzna yderte beledxel.
Soveed moriaaguud faşiis pleerhee busaba.	Selьkoornuudai bişeg.

AGUU JIXE FEDERAACIIN PRAVIITELЬSTVO

RSFSR-ei Verxoovno Soveed negedexi zarlalgiin negedeer Seessi bolbol eeriingee ıdelmeriiji dyyrgebe. Seessi daa, ijyyliiin 15-haa 20 xyr- yrgelzelbe. Ene ydernyyd- manai byxii oronoi anxaral eenei xydelmeri teeşe xanılagdaa. Ende, RSFSR-ei rxoovno Soveedei ynder triyne deere xelegdehen ygeyd xadaa, byxii delxeiji yren delgeree.

RSFSR-ei Verxoovno Soveed daa, RSFSR-ei praviitelьstji—Aradai Komissaarnarai veediiji, terenei tyryylegşe xer N. A. Bulgaanin tyryygeer, batalba.

RSFSR-ei Verxoovno Soveed bol RSFSR-ei Konstituuciin oor eeriingee polnomooçiiji rxoovno Soveedei urda tabiı, RSFSR-ei Arkomsoveedte dabari yzyylee. Bodoto ezebolxo, RSFSR-ei Verxoovno veed xadaa, zarim Narkoad ba tedenei xytelberilegdei xydelmeriiji erid kriitide oruulhan baina. Ene kriite ynder principiaalьna xaktertai baigaa. RSFSR-ei rxoovno Soveed xadaa, xydelrilegşedei azaljabuulganь nai paartiiin ba terenei aalinska Centraalьna Komidei direktiivyydte, zaabariıdta byrin xysed zoxildohon xa ba ene xadaa, aradai zargalai tulada zoriuulaghan, bodoto bolьşeviig azalıuulga baixa johotoi,—geze xii xydelmerilegşedhee eri-.

RSFSR-ei Narkomzdraav erid zoxixo poricaanida oruugdahan baina. Manai paarti, nai parlaament bolbol azaldai elyyr enxe baidaliiji ali ge yndereer segnedeg baiь, depytaad nyxer Ygaavoi xelehen yge xaruulaa. dener xadaa, manai gyren galxamşag şuxala ceenstide—xynyydte çinoovnigzloonnoor, hanaa amaraar, engergyigeer xandaxa jabaliiji xendeşji garguulxagyi.

Preeninyyd xadaa, RSFSR-ei arkomproos ba terenei xytelerilegşe nyxer Tiyyrkinei, SFSR-ei Narkomtoorg ba terenei xytelberilegşe nyxer ybiimovoi, RSFSR-ei Narkomeestproom ba terenei xytelerilegşe nyxer Vaaxruşevai ydelmeride jixexen dutuu undanuud baihiiji zaaba.

Geegdengi Narkomaaduudai ydelmeriiin kriitike xadaa, maai gyrenei byxii apparaadta, yxii Narkomaaduudta, byxii yrezdeeninyydte ugaa jixe dxaşanartai baina.

Depytaaduudai azaglaltauudanь, RSFSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveediiji emxidxexe yjede, nyxer Bulgaaninaar xaraada abtahan baina. Nyxer Bulgaanin bolbol zarim Narkomaaduudai dutuu dunda ba hula xydelmeri tuxai zaahiiji zybşeen mederebe. Elyyriiji xamagaalxa Aradai Komissaar baihan nyxer Çesnokoov RSFSR-ei praviitelьstviin ostaavta oroogyi. Nyxed Tiyyrkin, Liybiimov, Vaaxruşev egşed, gegeerelei, xudaldaanai ba niutagai azyiledberiiin Narkoomuudta batalagdaa, zygeer, tedenei azaljabuulgiin kriitike xadaa, tedende serьjoozno uridşalan hanuulga myn bolno.

Nyxer N. A. Bulgaaninaar tolgoilogdohon, RSFSR-ei praviitelьstvo bolbol aradta naidagdahan, politiiçeske azaljabuulagşadhaa byridene. Tedende olonmillioonoi demzelge xangagdana. Tedener xadaa, manai byxii orondo bolzo baigaa, xysen tyges deeşeleleer xysezene, aradai negedeleer, Leenin—Staalinai paartida tedenei preedannostileer xysezene. Iime xysetei ba byxii aradaaraa nege hanalaar demzegdedeg, ondoo iime praviitelьstvo delxei deere ygei jym.

Rossiiisko Federaaciin praviitelьstviin xysenь aguu jixe, xariuusalganşji aguu jixe baina. RSFSR-ei praviitelьstvo xadaa—manai Sojuuzai egeel jixe ba gol respyyblikiin praviitelьstvo myn bolno. Ene praviitelьstvo xadaa, aradai daisadtai temesexe temeselde eneergiingee talaar, şuud sexe ba xelberişegyi baixiingaa talaar, xorololgiin xoişolonguudiiji yndeheerenь usadxalgada erid baixa talaaraa, byxii Sojuuzna ba Avtonoomno respyyblikenyydei praviitelьstvenyydte zişee bolxo johotoi. Ene praviitelьstvo xadaa, aradai azaxii ba kylьtyyriiji saaşadanь delgeryylxe talaar, azalşadai materiaalьna enxe hain baidaliiji saaşadanь şuud deeşelyylxe talaar energiiçne, bodoto bolьşeviig xydelmeriiin zişee xaruulxa johotoi.

RSFSR-ei praviitelьstviin onso tusagaar baidal, tereende daalgagdahan ton jixe xariuusalga tuxai, nyxer Bulgaanin bolbol iigeze xelehen baina:

Ilangajaa, nyxedyyd, nege ton şuxala uşariiji medereldee abxa boloo haa, manai xydelmeriiin xyrxe johotoi, tere xemzeende bidener yşee xyrze şadaagyi bainabdi. Manai respyyblikiin Aradai Komissaarnarai Soveed bolbol Sojuuzai praviitelьstvede dyte baihiiji, SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedtei manai yderbyriiin barisaaji, SSSR-ei praviitelьstviin ba nyxer Moolotovoi zyghee ygtedeg yderbyriiin tuhalamziiji xaraadaa abza xeleneb.

Nyxedyyd, aradai xyseleer, Leeninske—Staalinska paartiiin xyseleer, iime xariuusalgatai xytelberilxii xydelmeride tabigdahan bidener—bolьşeviigyyd xadaa, ondoo ali negen sojuuzna respyyblikiin praviitelьstvohoo eridegtei zişebel, bidenerhee nelieed jixiiji erixe geze, eehedtee todoor ba honoroor xelexe johotoibdi. Bidener xadaa, Kreemlьde bainabdi, bidener xadaa, Leeninske—Staalinska Centraalьna Komiteed ba nyxer Staalinhaa sexe zaabari abxa onso argatai bainabdi.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Negedegeer Seessi bolbol Rossiiisko Federaaciin byxii araduudai nerenhee, tedenei hungamalnuudiiji amarşalxiin tulada, Rossiiisko socialiis parlaamentada jirehen delegaacanuudtai depytaaduudai negedehen negedelei xysen tyges manifestaaca bolzo dyyrebe.

Moskvaa, Leeningraad ba Tataarhaa jirehen delegaaduudai, Ulaan—Aarmi ba Ulaan Floodoi delegaaduudai dylete ygenyyd soo, manai aradai xysel hanal ton honoroor xaruulagdahan baina.

Delegaaduud bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduudta, xamagai tyryyn, Soveed Sojuuzai byxii aradaar hungagdahan tyryyşiin depytaad nyxer Staalinda xaluun bajar xyrgehen baina.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduud bolbol xydelmerişed, kolxoozniguud ba soveed intelligeenciin xyndede zoriuulan, aldarta Ulaan-Aarmi ba Uhan-Seregei Floodto zoriuulan, xyxiyyn ovaacanuudaar xariuusaba.

Ene xadaa, byxii xyseeree, Soveed aradai moraalьna-politiiçeske negedelei, sedьxel xydelgeme manifestaaca baigaa.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei negedexi zarlalgiin negedegeer Seessi dyyree. Depytaaduud xadaa, xydelmeriee yrgelzelyylxiin tulada, niutaguudtaa busaza baina. Tedener bolbol Moskvaa, Leeningraad, Tataariin ba ulaanarmeicuudai, ulaanfloodcuudai delegaacanuudai zaxiaaji, leeninske—tiipiin azaljabuulagşad baixiiji, Leenin şingi, Leenin ba Staalin şingi baixiiji uriaalhan, dylete uriaaliiji abza busaxanь.

(„Praavda").

Zaluugai, zorimgoin ba xysenei praazdnig

ULAAN PLOOŞADЬ DEERE BOLHON, SSSR-ei 35 MIANGAN FIZKYLЬTYYRNIGYYDEI PARAAD

1938 onoi ijyyliiin 24-ei yder, Moskvaagai Ulaan plooşadь deere bolhon, fizkylьtyyrne paraad bolbol socialiizmiin oronoi xysenei ba zaluugai, bajasxalanta duunuud ba xyxilgiin bygede aradai praazdnig, soveed zaluuşuudai daişalxii negedei ba patriotiizmiin gaixamşag demonstraaca boloo.

Tribyynyyd deere—moskoovsko predprijaatinuudai staxaanovcuud ba udaarniguud, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin ba Uhan - Seregei Floodoi komandiirnuud ba politxydelmerilegşed, tyryy erdemted, uran zoxioolşod, iskyysstviin maasternuud baina. Mynee Moskvaada jireed baigaa, Fraanca ba Çexoslovaakiiin sportiivno organizaacanuudai tyleelegşed ailşadai dunda bailsana.

Diplomatiiçeske koorpysoi çiinyyd, gadaadiin ba soveed zurnaliistnuud speciaalьna huurinuudiiji ezelne.

Eneenei urda tee baihan, GYM-ei gerei frontoon deere Leenin ba Staalinai portreedyyd xaragdana. Frontoonoi ceentrte xyrin ulaan tug namilzan baina, eneen deere iigeze bişeetei: „Fizkylьtyyrnigyydei erxim tanil-nyxer Staalinda xaluun bajar!"

12 çaas 55 minuutada „smiirno!" komaanda duuldana. 35 miangan fizkylьtyyrnigyyd—plooşadь deere zagsahan xybyyd ba basagad baaxanş xydelnegyi. Xeden minuuta soo şimeegyixen bolno. Baid geed le, nerjeme „Uraa" ba amarşalgiin abiaanuud bolno. Tende baigşad bygede mavzolei teeşe xarana, tereenei tribyyne deere nyxed Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Kaliinin, Andreejev, Mikojaan, Jezoov, Şkiriaatov, Ygaarov, Bulgaanin, Litviinov, Papaanin, Groomov, Çkaalov, Kokkinaaki gegşed garna.

Kreemliiin spaasska baaşniiin çaasai soxilgo bolbol paraadai exilhiiji medeesene. BLKZS-ai CK-ai sekretaarь nyxer A. V. Koosarev, Profsojuuzuudai Byxesojuuzna Centraalьna Soveedei sekretaarь nyx. N. M. Şveernig ba SSSR-ei AKS-ai dergedexi fizkylьtyyre ba spoortiin komiteedei tyryylegşe nyxer Zeelikov paraadiiji komaandalagşiin raaportiiji abza, avtomoviiliaar plooşadь deegyyr jabaza, paraadta xabaadagşadiiji amarşalana, eneendenь xysete „Uraagaar" xariuusana.

Soveed Sojuuzai olo milliioon tooto zaluu graazdanuudta xandan, nyxer A. V. Koosarev yge xelebe.

Propsojuuzuudai 22 milliioon geşyydei nerehee nyxer N. M. Şveernig amarşalalgiin yge xelebe.

Nyxer Staalinda bygedearadai inaglaliiji xaruulhan amarşalganuud plooşadь deere daxin nerjene. Paraadta xabaadagşadai bajarai maarş exilene.

Tyryy koloonniin oformleeni bolbol Sojuuzai ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydei hungaltanuud deere kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei Staalinska bloogoi ilaban ilaltada zoriuulagdanxai baina. Gyrenei flaag, arba-negen Sojuuzna respyyblikenyydei tuguud ba geerbnyyd fizkylьtyyrnigyydei tolgoinuud deegyyr nadxan namilzana. Leenin ba Staalinai portreedyydtei ugaa jixe ulaan bydyydiiji barinxainuud jabana.

Axadyy respyyblikenyydei fizkylьtyyrnigyydei zagsaal exilebe.

Bajasxalantaigaar mihelzehen şaraitai xyyged mavzolein xazuugaar garxadaa, tedeende zolto azabaidal olgohon, tyrel Staaliniiji amarşalan, bykeed sesegyydiiji deere yrgened.

„SSSR—aguu jixe tymer zamai derzaava" gehen teemeer ofoormilogdohon, „Lokomotiiv" geze sportiivno oobşestviin koloonno bygedeniitiiji honirxuulna. Tere, mavzolein urda piramiida xegdene. Edir basagad, xybyyd, xyygedyyd xadaa, gimnastiiçeske maasterstviin obrazeeciiji demonstraacalna. Tedener, genete, niydesabşaxa zuura, moost xene. Eneen deegyyrenь gigaant jixe, jalalzama parovooz garna. Tereenei teender deere: „Staalinska Arkoom L. M. Kaganooviçdo amar mende" geze bişehen bişegiiji byxii plooşadь xarana.

Staalinai neremzete avtozavoodoi xydelmerişedei „Torpeediin" fizkylьtyyrnigyydei dunda, xiliin saana bolhon, ulasxoorondiin uulzalga deere gaixamşag ilalta ende hajaxan tuilahan, fydboliistnyydei komaanda jabana. Byxii haindurannai sportiivno organizaacanuudai koloonnonuud olon janzaar, zoxidoor ofoormilogdonxoi.

Fizkylьtyyrne koloonnonuudai bajarai maarş dyyrebe. Sportiivno-xaruulamziin vestypleeninyyd exilebe, eneeniiji moskoovsko huragşad exilebe. Xojor miangan gimnaastanuud, janza byriiin gemnastiiçeske yprazneeninyydiiji xene. Mavzoleido dyteleed, nigtaar zagsahan, gimnaastanuudai koloonno iigeze xaşxarana:

— Araduudai voozdь, fizkylьtyyrnigyydei erxim tanil, aguu jixe Staalinda—fizkylьt—uraa!

***

Kirgiiz, Kazaxstaan, Tadzikistaan, Yzbekistaan, Tyrkmeeniiin edir xybyyd ba basagaduud eeriingee gaixamşag sportiivno mergezeliiji demonstraacalna.

Staalinai neremzete, Fiziiçeske kylьtyyriin Centraalьna Instityydei gaixamşag gojo vestypleeni—paraadiiji erximeer dyyrgebe. Edeenei vestypleeni „Xerbee yglee dainai boloo haanь" gehen teemeer xegdene. Fizkylьtyyrnigyyd bolbol, dain seregei yjede bidener xadaa lioodçiguud, tankiistnuud, artelleriistnuud... bolxobdi geze xaruulna.

Zurgaan çaas 35 minuutada zaluu soveed yjiin elyyr enxiin, xyse şadalai, şuran solbonoi, erelxeg zorimgoi gaixamşag paraad, soveed patriotiizmiin aguu jixe demonstraaca dyyrehen baina.

Balxaaş nuurai xoito erjede dytexen, zebei Koynraadska uurxain dergede, sojuuz dotor egeel tomoxon pribalxaaşska zed xailuuldag kombinaad barigdaza baina.

ZURAG DEERE: Sag zuura eksploataacada oruulagdahan ryydiiji butaruulxa ceex. Plosaadka deere somootoi baihan ryyd bolbol konveejereer ceex soo oruulagdana.

Soveed moriaaguud faşiis pleenhee busaba

Pariiz, 23. (TASS). Ispaanska miateeznigyydei tyrmede barigdaad baihan, „Smidooviç" paroxoodoi komaandiin 8 xyn xadaa, SSSR-ei praviitelьstviin abhan xemzeenyydei rezylьtaadta, faşiis pleenhee syleelegdee. Myneeder ygleenei 11 çaasta, 8 soveed moriaaguud nyxed D.G. Arseentьjev, N. G. Romaanov, Je. F. Ryyşnikov, N. A. Zmyytov, Ju. M. Kanaşeenko, F. G. Perevooznikov, P.P. Kotşaarov, A.I. Alfeerov gegşed Andai geze pograniiçna pyynkteer francuuzska territoori deere orozo, tende Pariizada baigaa, SSSR-ei Torgpreedstviin tyleelegşedeer ugtagdahan baina. 22 çaasta, soveed moriaaguud poojezdoor Pariiza oşoxo baina.

Faşiis pleenhee syleelegdehen, ede soveed moriaaguud bolbol faşiis tyrmede udaan huuhan deerehee, jixe zobonxoi şaraitainuud geze medeesegdene.

SSSR-ei gosplaanda

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedei dergedexi, gyrenei plaanova komiissa bolbol aavgust soo xeden ekspeertne zybleenyydiiji xexe baina, eneen deere, gurbadugaar tabanziiei plaan zoxioolgotoi xolbootoi xeden asuudalnuud xelsegdexe.

Sojuuzai tomoşog specialiistnuud ba Sojuuzai Narkomaaduudai xydelmerilegşed ene zybleende xabaaduulagdaxa baina.

(TASS).

Faşiis Poolьşo muxardalgada

Faşiis Poolьşodo dotoodiin politiiçeske baidalanь sag yrgelze xursadaza yrgelzelheer ba tolgoilon udaridagşanarai laagerьta arsal dalga ba zabxairalga ulam jixe bolno. Tereentei zergeşen, guiranşalga, ylesxelen ba terrooroi r iziimyydei urdahaa azalşan oloniitiin, zyrişexe jabadal urgana ba ulam erid bolno.

Oron dotor dotoodiin politiiçeske baidalai xursadahan uşar bolbol egeel tyryyşiin eelzeende, urgaza baigaa ekonomiiçeske kriizisei, eksploataaciin urgalta ba azalşan oloniitiin materiaalьna azabaidalai argagyi muudahanai xoişolon bolno. Kriizisei hyylei yjede, Poolьşiin azyiledberiiin byteehen produukciin xemzee xadaa, 1928 onoi xemzeenhee deeşee garza şadaagyi. Ene onoi tyryyşiin kvaartalda, modonoi ba tekstiilьne azyiledberinyydei byteedeg produukca baga bolhon baina. Neeftiiin gargalga dooşoo orozo yrgelzeleheer. Nyyrhenei azyiledberinyydei baidai muudaza baina. Gyrendee gadaada talahaa jyyme oruulxa jabadalanь, gyrenhee gadaaşanь gargaxa jabadalhaa byrişji jixe bolzo exilee. Eneşji xadaa, Poolьşiin ekonoomikodo berxeşeeltei xyndeer yzegdene. Gansaxan le seregei azyiledberi xadaa, produukciingaa byteelgiiji deeşenь bolgono.

Poolьşodoxi oroilon baigaa kiliike xadaa, kriizisei xyşer xynde berxeşeeliiji azalşadai xyzyyn deere aşaxaa oroldono. Zebsegleigede zoriuulagdahan gargaşiin urgalta xadaa, azalşad yrgen oloniitiiji daraza baigaa, tere saanaa, xatuu zobolongiiji yşee ulam jixe bol gozo baina. Oron soo azallaza baigaa, xylehenei xydelmerişedei 80 proceentenь hara byride 100 zlootonuudhaa bagiiji abdag baina geze, poolьsko senaator Alьgaajer gegşe medyylhen baina. Gexiin xamta, xydelmerişed xadaa, salin xylehejee xezeeş dyyren xysedeerenь abdaggyi. Poolьşodo, jyriin naloogtoi zergeşeed, myn baha, byxii syymmiin 7-10 proceent xyrter „onso naloog" salin xylehende aşagdadag baina. Poolьşodo, azahuudalai oficaalьna miinimym bolbol—160 zlooto baina. Şuxala xeregselei preedmedyydei cengyyd sag yrgelze urgana.

Xydelmerigyidelge xadaa, Poolьşodo urgaza yrgelzelheer. Oficiaalьna medeenei johoor, ene oron soo xaxad milliioon xydelmerigyişyyd toologdodog baina. Gexetei xamta, tere toonuud soo gansaxan le registraacalagdahan xydelmerigyişyyd orolsono. Bodoto deeree, Poolьşodo xojor milliioon xydelmerigyişyyd bii jym geze, „Tiidzeenь rabootnika" gazeedte ene onoi fevraalьda bişehen baigaa. Poolьsko dereevninyyd bolbol eehedtee azal olodoggyi olon tooto tariaaşadiiji gadaaşanь tyrideg.

Edener xadaa, xydelmerigyişyydei ugaa jixe aarmiiiji şuud olon bolgodog baina.

Poolьsko tariaaşadai azabaidaliiji—gazargyidelge ba ylesxelen—geze ygenyydeer xarakterizovaalxada bolxo baina. „Gazeed Poolьsko" hajaxan iigeze bişee hen: „Byxii Poleesьjede ylesxelen ba ygeirelge bolzo baina. Dereevninyyd ba Poleesьjedexi niutaguudai ygeirelge bolbol ajuultai jixe. Xynyyd xadaa, urgamalai yndeheer ba xuhanai xoltohon „xileemeer" yllene. Yxi xyyged bolbol hurguulinuudta xyl niysegeer, ylesxeleneer jabanad. Eziinerenь tedenerte, zaavtragai orondo, bişiixan le xeheg bolgohon kartooşkonuudiiji ediyylne..." Ene xynde kartiina xadaa, byxii Poolьşiin tariaaşadai azabaidalda xarakteerne baina.

Teedşji, xaişan geed ondoogoor baixanь da? Jyyb gexede, gazarai ugaa jixe xubinь byleg pomeeşigyyd ba kulaaguudai garta baixada, Poolьsko tariaaşadai olomillioon oloniite xadaa, bagaxan gazariiji edele deg baina. Lьvoovto xeblegdehen Baranain - broşyyr soo, baruun Ukraiinada gazarai xubaarilgiiji xaruulhan, soşomoor toonuud bişegdehen baina. Tariaaşan ailnuudai 90 proceentenь gazaraigaa 13 proceentiiji edledeg bainad. Ylegşe byxii gazaranь (87 proceentenь) pomeeşigyyd ba kulaaguudta xabaatai baina.

Xydee azaxiiji şinzelen şudalxa poolьsko gyrenei instityyd bolbol hajaşag tariaaşadda ankeedyydiiji elьgee he baina. Ene ankeedte xariuu ygehen tipliçne xariuunuudai negen iime baina. Krakoovsko vojevoodstvohoo, nege tariaaşa iigeze bişene: „Manai dereevnide—zobolon. Yni boloo, xileeme edieegyibdi. Ger byride şaxuu—tyberkyliooz. Pooliiin urgasa—muu. Xynyyd, ilangajaa yxixyyged bolbol tiif gy, ygeiş haa, bişe xynde ybeşenei

(Yrgelzelelni 2-dxi niuurta)

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

Levaantiin froont

Ispaaniiin oborooniin ministeerstviin ijyyliiin 24-nei yderei oficiaalьna medeenei johoor, respyblikaanska seregyyd bolbol Begiis ba Piika Salaado (Barrakaasahaa urduur) interveentnyydei ataakanuudiiji gederge soxioo. Periiьogoi poziiconuud deere şanga tulaldaanuud bolno, tende interveentnyyd jixe gemtel yzehen baina. Gadaadiin faşiis aviaaca bolbol Valьde Yykso raioondo respyblikaancanuudai poziiconuudiiji boombodobo. Agaarai tulaldaanai yjede xojor faşiis samoliooduud unagaagdaa.

Espaanь aagenstviin medeeselei johoor, ijyyliiin 23-da Levaantiin froont deerexi respyblikaancanuudai poziico deere, gurban motoortoi broniirovanno samoliood bolbol germaanska 24 istrebiitelьnyydtei xamta yzegdehen baina. Ene eskadriliiiji respyblikaanska naiman istrebiitelьnyyd ataakalaa. Broniirovanno faşiis samoliood jaaralaar terjelşehen ba gurbaniinь respyblikaanska lioodçiguudai homondo gemtehen baina.

Centraalьna froont

Froontiin Estremadyyrske uçaastog deere Monterryybioo raioondo (Vilьjanyeeva de la Sereena ba Fyenteovexyyna xojoroi xoorondo) miateeznigyyd ba interveentnyyd Kastajeera goorodiiji ezelee.

Bişe froontnuud deere xubilaltagyi.

* * *

Germaaniiin dyrben „Jyynkers" samoliooduud Kataloonsko erje deere Saant feliy de Gixoolьsiiji boombodoo. Grazdaan zonoi dunda alagdahan ba şarxatahan xynyyd olon baina.

Xitaddaxi dainai baidal

Centraalьna Xitadta

Anьxyei proviinciin baruun talada, Janczii goloi erjiin plotiino gurban gazaraar (Dynliyy şadar, xojor gazaraar Yxyy teeşe 45 kilomeetrei gazarta) tehereed, uhan xaliza, Anьciin ba Yxyy xojoroi xoorondoxi japoonsko kommunikaacada ajuultai bolood baina geze Centraalь nьjuus aagenstvo medeesene.

Ijyyliiin 23-da Pojanxy nuurai baruun erjede, Kytaan şadar erid şanga tulaldaanuud boloo. Ene raioondo japoon seregyyd desaant buulgaza exilee.

Ijyyliiin 24-de japoonton bolbol Cziucziaan teeşe xojor koloonnoor dobtolgo xebe geze Reiter aagenstviin Xanьxoygoi korrespondeent medeesene. Ene yder japoonsko aviaaca bolbol Cziucziaan deere 200 boombo xajaa.

Xoito Xitadta

Şanьsii proviincodo japoon seregyydei Juaanьciunьhaa garza oşohonoi hyyleer, hyylşiin ydernyydte jixe tulaldaanuud boloogyi.

Xitaddaxi dainai baidalda

ZURAG DEERE: Xitadai nacionaalьna revoliycioonno aarmiiin tug abza jabagşa. (Sojuuzfoto).

FINLIAANDIIIN XOJOR SYYDNENYYD SOVEEDEI XILIIJI EBDEBE

1938 onoi ijyyliiin 19-nei yder „Airisto" geze Finliaandska giidrografiiçeska syydne ba pograniiçna „AB-55" kaater Fiinske zaliiv deere soveedei territoriaalьna uhanda miilь xaxad naaşaa orozo, soveedei dalain xiliiji ebdehen baina.

Ene xojor syydnenyyd soveedei pograniiçna oxraanada barigdaa. Şalgalta xegdeze baina.

(TASS).

Tymer zamaixidai Byxesojuuzna yderte ugtamza

Abhan ujalganuudaa amzaltataigaar dyyrgene

Ulaan-Ydiin tymer zamai staanciin kollektiiv bolbol tymer zamaixidai Byxesojuuzna yder turai zybşen xelseze, bygedeeree negen doro socmyriisəede urilsaza, ujalganuudiiji abhan baina. Aşaa teelgiin talaar, meestne prostoi bailganь xadaa, noormiin johoor 16 çaas baixadanь, 14 çəas soo aşaza, noormoo 120 proc. dyyrgehen baina.

Ene staanciin sostaviitelь Romaanov gedeg, azalai byteesiiji yrgeze, noormoo 250 proc. dyyrgexeb,—geze ujalga abhan baigaa. Tiigeed, myneeder xyrter abhan ujalgajaa xodo dyyrgene. Gebel, ijyyliiin 22-oi yder 300 proc. noormoo dyyrgehen baina. Tiixe zuuraa, xydelmeridee negeş braag gargadaggyi baixa jym.

Myn, sostaviitelь Timofeejev bolbol azalaigaa byteesiiji 300 proc. yrgexebgeze ujalga abhan baina. Tiigeed, yder byxende noormoo 325-350 proc. xyrter dyyrgene. Nyx. Timofeejev bolbol gansaaraa negen doro xojor parovooz deere xydelmeriiexe meetodiiji şudalhan baina.

Ene meetod bolbol 4 sostaviitelьnuudai xydelmerilxiin orondo 2 sostaviitelьnuud xydelmerilze, eneegeeree xydelmeriiin xysiiji arbilaza, azalai byteesiiji yrgedeg baina.

FEDIAANIN.

Ulaan-Ydiin staanciin partkoomoi sekretaarь.

Erxim maşiniistnuud

Tymer zamaixidai hain yderte beleg bolgon, Ulaan-Ydiin depoogoi erxim maşiniistnuud bolbol xynde aşaa şirelgeer gaixamşag amzaltanuudiiji tuilahan baina.

Ene ijyyliiin 23-da maşiniist Doolgov gedeg, № parovoozoor 1630 toonno aşaa şireze, raspsiaaniingaa johoor, xyrexe gazartaa jirehen baina. Şirexe noormonь xadaa, 1350 toonno baigaa.

Myn, ijyyliiin 26-da maşiniist Kaalьnig bolbol № parovoozoor 2970 toonno aşaa şireze, 38 minuuta graafighaa urda, xyrexe gazartaa jirehen baina. Ene bolbol noormohoo 1300 toonno ylyy aşaa şirebe.

Ene bolbol ton yzegdeegyi gyisedxelnyyd bolno.

Ulaan-Ydedexi respyblikaanska inkybaatorno staanca bolbol 84979 yndegenyydiiji inkybiirevelze, zileigei plaaniiiji 121,4 proc. dyyrgehen baina.

ZURAG DEERE: yndegenyydiiji inkybaatorta oruulza baina.

Çernoovoi foto.

SELЬKOORNUUD BIŞENE

2715 tyxerigte urihalamza zaxiba

Zediin aimagai, Burgaltain somonoi „Zaveeta Ilьiiça" geze kolxoozoi №3 brigaadiin kolxoozniguud bolbol gurbadaxi taban zilei (negedexi zilei viipyskiin) urihalamziiji ton aktiivnaar zaxihan baina. Tus brigaadiin kolxooznig byxen 50 haa 100 garan tyxerig xyrter zaxihan ba xamta deeree 2715 tyxerigte xyrter urihalamza zaxiba.

A.

Kolxoozniguudai signaalnuudta anxaradaggyi tyryylegşe

Xoriiin aimagai, Doodo-Xudanai somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi brigaadanuudai (polivoi, malzalai g.m.) brigadiirnuud xadaa, kolxoozniguudaigaa azalta ydernyydiiji xeden olon hariin torşo dotor kniizkede oruuldaggyi baina. Zişeelxede № 1 polivoi brigaadiin brigadiir bolbol hyylei 4 hariin torşo dotor kolxoozniguudaigaa azalta ydernyydiiji byridxeze temdegleegyi.

Kolxoozoi brigadiirnuud xadaa, eeriingee brigaadiin kolxooznig byxenei negeşji azalta yderiiji aldaxagyin tylee oroldoxo johotoi. Tiigeed, brigadiirnuudai xydelmeriiiji şalgaxa ba kontroolь tabixa jabadal kolxoozoi tyryylegşiin ujalga myn. Gebeş, tus kolxoozoi tyryylegşe Namsarain gegşe brigadiirnuudaigaa xydelmeriiiji eeree şalgaxahaa baitagai, kolxoozniguudai signaalnuud tuşaa jamarşji xemzee abdaggyi baina.

Bat-Dor.

Propoolkiin xydelmeri şangadxaxa

Oroohoto tariaanai propoolkiiji jabuulga xadaa, elbeg urgasatai tariaa xuriaaxiin yndehe huurinuudiiji tabilgiin nege gol xemzee myn bolno.

Teed, Selengiin aimagai, Orongiin somonoi „Ulaan traaktor" kolxooz bolbol oroohoto kylьtyyrenyydei tarilgiin plooşadь deere propoolkiiji ton xangaltagyigeer jabuulza baina.

Gadana, tus kolxoozoi tyryylegşe B. Jymsenei ba polivoi brigaadiin brigadiir N.C. Dorziin gegşed pooli deeree propoolko jabuulxiin tulada xeden yxibyydiiji elsyylhen baibaşji haa, tedeneriiji zybeer emxidxeze şadaagyi.

Uşar iimehee, bagaşuudiiji iime şuxala ba xariuusalgatai xydelmeride jabuulxadaa, tedeniiji erximeer emxidxexe ba xytelberilxe xeregtei.

E.X.

Goorod dotor

Xyygedei laag xyxiyyneer yngergegdee

Ulaan-Ydiin tymer traansportiin xyygedei laa bolbol Selenge myrenei bu tejede tyxieeregdehen ba Ene laagerьta zoriuulza b dahan barilganuud—xyy baixa ger, plaadka ba stol ugaaxa dyyşe g. m. kylьtyyrneer tyxieere baina. Laagerai tyryyşiin zoondo 260 xyyged ene rьta baiza garahan baina. gerьta baigşad xadaa ton xiyyneer zunaigaa amar yngergee.

Mynee 2-doxi sezoondo, gediiji laagerьta amaru beledxel xegdeze baina.

7 forpoost emxidxegdee

Tymer zamai traansport re laagerьta oşongyi yl xyygediiji xyxiyyneer amar xa ba naadxuulxa 7 forp emxidxegdehen baina. forpoostnuud bolbol gedei naadaar xangag xai. Gadana, ede xyyge goorod sooguur ekskyy nyydte jabahan 200 tuxai xyy Şilei zavoodiiji oşozo yzeb baina. Tymer zamaixidai g ged bolbol tymer zamai Byxesojuuzna yderiiji ton xyxiyyn, sengeligeer xyl ugtaza baina.

Azalai amzaltaar ug xiin tylee

Ulaan-Ydiin PVZ-ai de dexi byxii hunguuliiin uça toguud deegyyr, eneenei u yngergegdehen hungaltiin nyydte xydelmerile agitaatornuud bolbol my xyrter ene xydelmeriee gelzelyylen, hungagşadal dunda agitacioonno xydel riee jabuulhaar ba Tymer zamaixidai Byxesoju na yder tuxai, uçaastogu deegyyree beledxel xegdeze lit yder yngergegdehen ba Tereenhee gadana, ijyyl 23-da staxaanovcuudai sl yngergegdeze, eneen deere xim staxaanovcuud, udaa guud bolbol tymer zamaix yderiiji azalai byteesiin y pokazaatelьnuudtaigaar u xiin tylee ujalganuudiiji han baina.

Faşiis Poolьşo muxardalgada

(TYGESXEL. Exinь negedexi niuurta)

hyyleer, zyderyy, dutuu xaragdadag. Manai ende muu, jixel muu baina daa."

Azalşad oloniitiin ygeirelge ba ylesxelen bolbol ali byxii ybeşen, tyryyşiin eelzeende tyberkyliioozoi delgerxede ton zoxid huuri bolzo ygedeg. Poolьşodo millioon ylyytei tyberkyliooz ybeşenten bii.

Poolьsko azalşadai azabaidal tuxai byxii medeenyydte, yxi xyygedei yxelei jixe baihan tuxai x a r a g d a n a. Varşaavska zurnaal „S e e v" xadaa, eneen tuxai ton honoroor xelehen baina. Tere zurnaal iigeze bişee hen: „Poolьşodo yxi xyygedei zurgaanai negeniinь zaabol ylgeidee yxedeg, tabanai negeniinь—zaabol erdemde huralsangyi u r g a d a g. Gurba ba dyrbenei negeniinь—zaabol jireedyide xydelmerigyidelgetei uşardag baina". Oron niutagiiji jadaral ba ygeirelgiin esesei graanida tulgahan pilsyydçigyydte, ede ygenyyd xadaa, yxelei priigovor bolzo xanxinana.

Poolьşiin azalşad oloniite xadaa, byleg tynejaadcanuud ba tedenerei xog boguudai urdahaa, baigaa reziimei urdahaa erid xatuu ba ulam şangadaza baigaa temeseliiji jabuulna. 1936 ondo Poolьşodo 22.016 azyiledberinyyd deegyyr 2.056 zabastoovkanuud bolhon baina. 1937 ondo zabastoovkanuudai too bolbol urgaza, 22.058 azyiledberinyyd deegyyr 2.074 zabastoovkanuud bolhon baina. Gansaxan le 1937 ondo 543.130 xynyyd zabastoovkanuudta xabaadalsahan bainad. Staaçeçno xydeleenei ugaa jixe dalaisa xadaa, bastvaalagşadai xatuu temesel ba xyselelgetei zoxildodog baina. Zabastoovkanuud bolbol olonxidoo, xeden olon nedieelьnyyd soo yrgelzeldeg ba fabriiçno bairanuudiiji, şaaxtnuudiiji ezelxe gexe mete uşarnuudaar x o l b o g dodog. Varşaavada, ooperiin artiistnuud xeden nedieelьnyyd soo bastovaalhan baina.

Poolьsko tariaaşad xadaa myn le aktiivna ba xatuu temesel jabuulna. Yngeregşe zilei aavgustda, ugaa jixe amzaltataigaar yngerhen, tariaaşadai maassovo zabastoovka bolbol yrgeneer medeetei baina. Ene zabastoovkada xaxad millioon tariaaşad, myn demonstraacanuudta millioonxaxad tariaaşad xabaadalsahan baigaa. Mynee zilde byxii Poolьşo soo ijyyniiin 4-5 ydernyydte tariaaşadai maassovo miitingnyyd bolhon baina. Tede miitingnyydte millioon ylyytei tariaaşad xabaadalsaa. Tariaaşad xadaa, faşiis diktatuuriin reziimde proteest xene, tedener azabaidaliiji haizaruulga ba reziimiiji demokratizaacalalgiiji erihen bainad.

Arad zonoinь ylegşe gryyppenyydei dundaşji, mynee baigaa azabaidalda duraa gutaxa jabadal urgana ba yrgedene. Yngeregşe zilde poolьsko praviitelьstvo xadaa, bagşanarai sojuuzai pravleeniiji taraagaad, faşiist Myseel gegşiiji tende xytelberilegşe bolgozo tomilohon baina. Ene uşar bolbol bagşanarai dunda jixeer zebyyrxel bii bolgohon baina. Pravleeniiji taraahanda esergyysehen zabastoovkanuud gazar byride bolhon baigaa. Ene onoi fevraalьda poolьsko bagşanarai sojuuzai sjeezd bolood, tende, praviitelьstviin taraazarxihan pravleeniiin xuuşan geşyydiiji, şine pravleenide buitiinь şaxuu demonstratiivno hungahan baina.

Myneenei praviitelьstviin gadaadiin poliitika xadaa, yrgen oloniitiin dunda tusagaar jixe zebyyrxel tatana. Poolьsko gadaada xeregei miniistr Beek gegşe Giitlerei gar dooro xydelmerileze, „Baltiiin dalaihaa Xara dalai xyrter" antisoveed bloogiiji bii bolgoxo talaar, Giitlerei daalgabariiiji gyisedxexe hanaatai baina. Poolьsko praviitelьstviin gadaadiin poliitikiin myneenei kyyrs bolbol faşiis Germaanitai xamtaran, tereenei beledxeze baigaa, şine imperaliis dainda zoriuulagdahan baina.

Orondoxi ekonomiiçeske baidalai şuud muudalga, azalşad oloniitiin ygeirelge ba erxegyidelge, erxilze baigaa reziimiiji zyrişen, tedenerei zebyyrxexe ba temeselee şangadxaxa jabadalnuud xadaa—Poolьşiin dotoodiin politiiçeske azabaidaliiji ulam xursadxana. Revoliycioonno temeselei urgaza baigaa deeşelelde, praviitelьstvo bolbol terrooriiji şangadxan xariuusana. Aarestlagdahan xydelmerişed ba tariaaşad tyrmede dyyren—70 miangan zakliyçoonnuud poolьsko tyrmenyydte zobozo baidag. Xysed bişe medeenei johoor, 1937 ondo yylicenyydte bolhon gansaxan tulaldaan sooguur, ajaar 114 xynyyd aluulhan bainad. Xaira gamgyi terrooroi reziim bolbol tolgoilon baigşadai xuulijaa gartaa bariza baidag gansaxan le arganь geeşe.

Yngeregşe zilde pilsyydçigyyd bolbol eehedtee „maassovo baaziiji" baiguulxaa hedehen bainad. Poolьşiin bodoto diktaator—maarşal Riidz--Smiigl gegşiin zaabariaar, polkoovnig Kooc gegşe, reziimei tulagiiji bii bolgoxob gehen naidalgataigaar, „nacionaalьna negedelei laageriiiji" emxidxeze zaxalhan baina. Teedşji ene hedelgenь xysed tahaldaa. Ene „laagerьta" orohon organizaacanuud, tere darii tendehee garza exilee. Tus „laageriiin" dunda arsaldaan ba medeerxeldeen bolzol baidag, iimehee, „laageriiiji" xytelberilegşe polkoovnig Kooc gegşe otstaavkada garxa uşartai bolhon baina. Tereenei orondo tomilogdohon, generaal Skvarçiinski xadaa, bodoto deere „usadxalgiin komiissiin" fyynkciiji dyyrgeze baidag. Urdada baigaa poolьsko premьjeer Sliviinsk gegşe Poolьşodo toxiooldohon ber şeeltei baidaliiji mederxe us tai bolhon baina. „Manai dooroxi xyrehen byril togt rigyi bolzo baina—geze viinski xelene.—Xaos ba jololgo ulam jixe bolno. tooto politiiçeske kryygy te sag yrgelziin arsald bolzo baidag. Bultadaa ja negen jyymiiji xylieeldee teed, ynen deeree jyynşji xoo baihiiji xenş medexe jym.. Bidenerte jamar ne ajuulai dytelhenei tuxai derel bygedeniitiin şaxuu no".

Polkoovnig Kooc xad „nacionaalьna negedelei gerliiji" bii bolgoxoo exilze xadaa, „xysen tyges, disc liinitei riaaduudiiji" bii bol xom geze xelehen baina. K ciin ede ygenyydeer, isto xadaa, xysed xatuugaar na xee. Xysen tyges, discipliine riaaduur Poolьşodo bii, zyg le, pilcyydçigyydei „laager bişe, xarin Poolьşiin azalşa dai laagerьta. Poolьsko a xadaa, faşiizmiin raabska d laltiiji xaman zaisuulxa, xysen tyges discipliinetei r duudiiji bata bexieer xatuu lan bii bolgozo baina.

A. VLADIIMIROV

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

Ардес редакции: город Ула н-Удэ, Центросоюзная 19. Телефон ы редакции: Отв. редактора 3—44, отв. секретаря 3—23, сельхозот дела 7—55 и промотдел 5—07.

NAYA-ai tipograafi. Glavliit 366